

rekencolumn

Marisca Milikowski

Koninklijk

Op 2 mei 1956 behaalde prinses Beatrix haar diploma gymnasium alfa. Een filmpje op YouTube laat het zien: de prinses met drie schoolvriendinnen, wat onbeholpen lachend, ieder met een grote bos bloemen. Knap gedaan, meiden. Gymnasium alfa, ofwel gymnasium a, was een vwo-afdeling zonder exacte vakken in het examen. In plaats daarvan kreeg je andere moeilijke dingen. Onze koningin had weliswaar geen wiskunde in haar pakket, maar ze heeft wel Seneca en Plato in het Grieks gelezen.

Het door de koningin behaalde diploma gaf toegang tot de universitaire talenstudies, tot rechten, geschiedenis en theologie. Beatrix liet zich prompt inschrijven voor zowel rechten als sociologie. YouTube toont beelden van Beatrix in haar eerste studiejaar. Daarop zien we een eigenzinnige prinses die met een glimlach de deur sluit van haar studieadres op het Rapenburg in Leiden. Dat waren mooie, vrije tijden. Iemand die goed was in taal, cultuur en maatschappij maar niet in wiskunde kon met opgeheven hoofd het vwo-examen in. Er was immers een erkende route, waarop door de samenleving niet neergekeken werd.

Nou ja, niet neergekeken – dat hing wel van het gezelschap af. Je hoorde op sommige plaatsen wel meewarig praten over 'alfameisjes' die niet zo 'echt' knap waren als de bètajongens. Om maar helemaal niet te spreken van de dommetjes van de mms, de middelbare meisjes-school, waar je in alle moderne talen examen deed, maar niet in wiskunde.

Twee routes zonder wiskunde op het examen, toe maar. Wat een verwennerij. En ja, daar maakten vooral meisjes gebruik van. Waarom, zou u denken? Precies. Er is nu eenmaal dat gemiddelde verschil in aanleg tussen de geslachten. Jongens zijn gemiddeld beter in exact, meisjes in taal en sociaal. Individuen gaan daar dwars

Er is nu eenmaal dat gemiddelde verschil in aanleg tussen de geslachten

doorheen hun eigen gang – meisjes mogen uitvinder worden, jongens dichter – maar op groepsniveau krijg je die verschillen niet weg. Helaas werd eind twintigste eeuw niet zo gelooft in aanlegverschillen. Het idee was dat meisjes uit angst en onnozelheid wegbleven uit die heerlijke wereld van exact. Meisjes minder goed in wiskunde? Onzin! Allemaal vooroordeel. We zullen die meiden weleens leren. 'Een slimme meid is op haar toekomst voorbereid', kent u 'm nog? Met die in 1990 gelanceerde strijdkreet werden meisjes gemaand om meer bètavakken te kiezen. Vervolgens werd in het vwo voor ieder individu wiskunde verplicht gesteld. Wat heeft het opgeleverd? In termen van studiekeuze: weinig. Steeds minder vwo'ers kiezen voor de studies wiskunde, natuurkunde en informatica. En nog

steeds is het aantal meisjes dat een natuur- en techniek pakket kiest heel klein.

Met de verplichte wiskunde in elk pakket kunnen de meeste vwo-ers wel leven. Ze moeten er hard voor werken, maar vooruit, nog even aanpoten en dan! De vrijheid. Maar er is een groep die het met de wiskunde echt *niet* redt. Die groep wordt hard gestraft: omdat de wiskunde niet lukt, mogen deze mensen ook geen Frans, Arabisch of geschiedenis studeren. Het is een kleine groep, maar ze zal groeien onder druk van de nieuwe exameneisen. Nu mag een 4 voor wiskunde nog worden gecompenseerd met 8 voor een taal. Straks niet meer. De lat gaat omhoog naar minimaal een 5. Deze dwingelandij heeft verschillende nadelige gevolgen.

Ten eerste: meer druk op mensen met een wat apart profiel van talenten. Tegen deze mensen wordt gezegd: je moet en je zal het kunnen. Ten tweede: druk op de examenstof. Als iedereen het moet kunnen halen, kun je minder eisen dan wanneer er keuzevrijheid is. Ten derde: druk op de diagnostiek van dyscalculie. Je kunt nu al voorspellen dat daar meer vraag naar zal komen. Al is het maar voor het halve puntje dat je misschien kunt binnenslepen met wat extra tijd. Al deze ellende kunnen wij ons besparen door het vwo-pakket zonder wiskunde in ere te herstellen. Dit nieuwe profiel, met een extra taal of ander prachtig vak erin, noemen wij dan: de koninklijke weg. Met dank aan Beatrix.

Dr. Marisca Milikowski is rekendeskundige en heeft samen met haar man een praktijk voor rekenen en dyscalculie (www.rekencentrale.nl). In Balans Magazine vertelt zij regelmatig over ervaringen met kinderen met rekenproblemen.